

זאל נס זיין מיט

ערפאלג.

פלונארע זיינונג

פון קהלה-ראט.

זורב שבח.

געומפלט ג'יימערלעט דוד ג. ק., היילן.

קסע-בעריכת. עס ענטויקלט זיך א דיסקופען, אין חברים קראקויזק, ערליך, יאנט-באוישט, שייקאויישט, זלאטנייך, פריד-מאן, אינזש. שפין, און דיר. ווינגןן. צום סוף ווערט ערטנילט דאס ווארט דעם ה', ניעמראוסקי, ווילטער ענט. פערט די איבענדער מאנטער חברים. עס ווערט אונגעומען דער בודושט אונט. אונט טאג-אַרדזיניג זונען פערהאן 2 פונקטען: 1) בערכט פון דער פער-וואלטונג פאָרְץ' אַיהֶר האט אין זיינ זיינונג פון פון 40 טו-זונד זג.

פערטער, פערטער, ש. פרידמן. פערטער: שייקאויישט, לאַפֿידעס. פרוּהָאָן, גאטינער. אלס ליטער פון דער קולטור-קאמיטיע - ח' פראָפּ. ווינ-בערג, פרעטער, מ. שייקאויישט. צום סוף ווערטן אונגעומען פאלגען. דע רוזאַוִויעס: אינזשורייבען זאב טאַבְּאַטְּאַנְּסְּקִי אַין ספר הרובל פון קרן תְּלִיְהָאָן, אַיְבָּעָרְשִׁיקָּעָן אַלְמָנָצָּעָן אַונְזָוָרָעָט בְּרִידָעָר, וְפָדָעָכָּעָן אַונְשָׁלְדָּרְגָּוָן אַין דֵּי אַרְקִיְּשָׂרָאָל-תְּפִיסָּוֹת, פְּרָאַקְּלָמָּאַמְּרָעָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְאַךְ אַיְם פְּרָאַפְּגָּאַנְּדוֹדָעָן פון דֵי רְעוּיוֹיָאַנְּיסְּטִישָׁע וְאַעֲנְשִׁרְפְּטָעָן.

מייט ווענגן פון התהו און בשוב ד', וויאַיך אַיסְּרָוָעָן לְכָבוֹד רָאַשָּׁה בִּיתָּהָר וְשָׁאַבְּאַטְּאַנְּסִקָּי, וְפָרָטָט דֵי פָעָר. זאמלונג געשלאָסָען.

כָּנוּס פון "הָרָה וְעֲבוֹדָה" אַיִן טענומטאנְקָהָן.

זונטאג, ד. 28.10. קומט-פאר אין טענומטאנְקָהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן קָרְבָּהָן וְעַדְעָרָה פון קָרְבָּהָן קָרְבָּהָן מִשְׁתַּחַת דָּעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון קָרְבָּהָן אַלְמָלְךָ נִיפְעָלָד אַונְחָה, לְוִיְּגָנְטָעָר גַּעֲנְדָּרָה: הַלְּבָב 11 פָרָה וְוַעַט פָּאָר-קָרְבָּהָן אַונְגָּמָּעָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְעַדְעָר בְּעַתְּלִיְּגָנְגָוָן פון דֵי קָרְבָּהָן זָאַר-קָרְבָּהָן. הַלְּבָב 11 קָרְבָּהָן אַלְפָּעָזְּעָלָעָן וְ

1871. די פרישע יודישע וויבלעך אין געוווארען פערבָּאַטְעָן דאס טראָגָעָן שיי טלאָעך. פאר עופר ווין דעם פערבָּאַטְעָן האט מען גענומען אין אַרטָּסְטָן, אַראָפְּ. געזיגען פון גָּלְעָן קָאָפְּ דאס שיטעל און בעשטראָפְּטָן דערצְעָן מיט 5 רובעַל, אַיך פאר טראָגָעָן וויפִיצְעָס מיט בערד און פאות אין מען בעשטראָפְּטָן געוווארען. דרען מיט 1 רובעַל און אויב עס האט זיך אַיבָּעָרְגָּחוֹרֶת — מיט 5 רובעַל שטראָפְּ (מאָג. אַרכְּיוֹ, 1874 ג. ב. 63.). אָנוֹי האבען זיך יִאָהָרְ-יעַהֲרֵלְן אַגְּ. געזעמעלט שטראָפְּ-גָּלְדָּעָרְ, וועלכְּעָזְעָן, גען שוֹן נישט אַנגָּשִׁיקָם געוווארען, זוֹ פָּרָעהָרְ, קִין וואָרְשָׁאָה, נָאָרְ קִין פִּיטְרָקָאוֹ, וואָסְ'אִיְוָן שְׂעָרָהָן געוווען אַגְּדָעָרְ שְׂפִיטָאָלְ. אַין רָוְסָלָאנְדָן זענען די גָּלְדָּעָרְ גַּעַגְּנָעָן אוֹיף קָאָרְ. דָּאָבָּקָעְטָן מִהָּאָט זיך אוֹיך אַבעַר אַנְּעָצָה גַּעַגְּבָעָן מיט די פָּרָעָמְפָּלְגָּוְנְגָּעָן אוֹיך שִׁיטְלָעָן. הַיּוֹת דער פָּאָרָגְּנָאָפְּ 20 פָּנְגְּסְמָלְ. דָּוְגָּנְסְ-גַּעַזְעָחָט פָּאָרָגְּזָעָהָן, אַז שיִי. צָו טְרָאָגָעָן יְנָעָן פְּרוּעָן, וועלכְּעָזְעָן דָּעָן אוֹיף אַקְאָפְּ קָרָאנְקָהִיטָן פָּנוּמָן שיִי. דָּעַל אַדְעָר אוֹיף אַפְּלִיךְ, זענען פִּיעָל פְּרוּעָן געוווארען לִידְעָן אוֹיף הוֹיט אַן קָאָפְּ. אַגְּגָהִיבָּעָן לִידְעָן אוֹיף הוֹיט אַן קָאָפְּ. קָרָאנְקָהִיטָן. ווַיְיַעַרְתָּ אַבעַר זיך פָּעָרְ. זענען מיט מַעֲרִיצִינִישָׁע צִינְגִּישָׁע, אָנוֹ זיך פִּידְצָעָן אוֹיתָהּ:

Neuralgia capitis,
Pityriasis
Rheumatismus capitis

האט זיך זי מאנט געכאמט אונ
ען פָּאַדְרָעָן צִיגְנֶרְעָן נִישְׁתְּפָנָן
עטטט דָּקְטוּרִים, נָאֵר פָּוֹן פָּאוֹוִיאָן
אָוִיב אָוִיךְ זָעֲרְבִּי זָעֲנָן
כָּט גָּעוֹוָרָעָן לִינְקָעָן זָכָעָן, האט
אַגְּנוּנָהוּבְּיָעָן פָּעָלָאָגְּנוּנָן צִיגְנֶרְעָן
בָּעָרְנִיאָלְעָן אָרְצָן.
אווי מסידת-נש'דייג האט די
ע פָּאַלְיִיצְיָי גַּעֲקֻמְפָט פָּאָר פָּשָׂר-
טָעָן „צִיוּוֹדִיזְמִיעָץ“ צְווִישָׁעָן די
שָׁעָץ יְזָדָעָן דָּוָרָךְ גַּעֲיָגְעָן אוּפִיכְ
פָּאוֹת אָוִן שִׁיטְּמָנָךְ אָוִן אָלָס
דוֹן יְעַנְּגָעָן צִימָעָן זָעֲנָן גַּעֲלִיבָעָן
יְאָרְכִּיוֹעָן פָּרָאָטָאָקְלָעָן אוּפִיכְ
סְמָאָכָאָוּפָרָעָן מַעֲנָדָר אָוִן פָּרִיּוֹעָן
נִישְׁתְּ וּוּעָלָעָן צְוֹפְּגָכָן זִיךְ צָוָנִי
שָׁעָר קָוְלָטָור (מַאְגָ). אָרְכִּיוֹן 1871
אָוִן 1875 P 28 ג 1874 P 63 אָוִן 1875).

שטערטען דיא פיעיליכע שטימונגען
יומ טוב פון איינזיגען קולטור-
וואס מיר פערמאגען אין טשען.
אנו – דאס גוּן.

איז א חרפה און א שאנד.
ז, וואס קומט פאר ביי יודען,
זין מיט כאס און איגראידונגן,
מען אין טעטער אריין, מונ
יך שטוטען, געהט מען אפליך ל'ע
פוייה, מונ מען זיך ווינטער טטו-
זון שטוויסען און מאכען אוז האָר-
, או ס'אייז א חרפה פאר זיך
שאנדע פאר ל'יעטן.

בעוואוסט שטעלט זיך אב דער
מייטן בר-מינן אויף דער בריק,
מאפַּן בעט מהילַה. שטעלען זיך
אוועק די ריסאָר��ען, וועלכע
זון אָרוֹוִיט מיט די מלויַּים; איז ווי
די לוייה קומט אָן ווערט אָ גע-
הַיִּי בֵּי די ריסאָר��ען, וועלכע
ען ממש אָרוֹוִיט אויף די מענטשען
ען הוריבט אָן צו שלעפען פָּגָסָט-
ן. עס ווערט אָ געשריַּי, אָז מען
זוייב וווערען. מען שטוטט זיך אָן
צְהָרִיסְטַּח זיך אָז עס אִיז אָ נֶס-
עֲגַשְׁטָן וווערען נישט דער'הָרגַט.
לְ מען זאלַ נישט דערויף אויף.

אָמֶן מִצְעָן, הַעֲלֵת פָּס נִישָׁת.
זַאנְעָן אֹוְפָ אָזְעָלְכָע וַיְלָדָע
פָּעָרְבִּינְגָעַה עַנְדָאָךְ קְרִיסְטָעָן; וְאָס
מִינְגָּנוּבָה אַהֲבָעָן זַיְ וּוּעֲגָעָן אַנְזָן,
הַהֲבָעָן אַפְּיָלוּ נִישָׁת קִין דָּרָךְ-
אַגְּרָן כְּבָוד הַמְּתָה.

י' אַרְזָמִינָג שְׁטוּדְטֶלֶעֶךְ, וּוּלְכָע פְּלָעֶן
עַצְמָן פּוֹן זַיְעָרָע פֿרְאָזְוִינְצָאָזֶר הַיְמִינָן
יַטְבְּרָעְנְגָעָן דַעַם אַמְּלָאִינְגָעָן גָּאנְגָּן.
אַיִן י' 1854 הַאֲבָעֵן צָוַויִּי אַזְעַכְבָּעַ
דְּרוֹעַן, יִשְׂרָאֵל גְּרָאָדָן אָוֹן יִצְחָק לְאָכְבָּן,
אָן, אַנְגְּנָעְקָלְאָגָט פָּאָר דַעַר הַכְּכָרְעָרָי
אַכְטָמָן דַעַם תְּשֻׁעָנְטָמְכָאָוּעָר שְׁטָאָדָטָם.
רַעֲזִידְעָנָט גְּרָאָכָוּסִיקִי, אָז עָרָגְעַט
לְהַבְּצָחָלָה פּוֹן גְּרוּפָעָס יִזְדְּעָן פָּאָר לְאָזְעָן
לְיִי טְרָאָגָעָן דַי אַלְטָע פְּעַרְבָּאָטְעָנָעָן
לְבָשָׂה. גָּעוּגָעָן פְּרָעְזְיָדָעָנָט אִין פָּעָרָן.
יִהְרָאָת גְּעוֹוָרָעָן אָנְאַיְסְפָּאָרְשָׂוָגָן, בָּעַת
זְעַלְכָּעָר עָרָהָט זְעַלְבְּסְטְפָּעָרְשְׁטָעָנָדָן.
יִיְצָר גַּעַלְיִקְעָנָט דַי גַּאנְצָעָ מְעַשָּׂה. פָּעָרָן
קְעָרָהָט, עָרָהָט זִיךְרָהָט דַעַר.
לְיִתְּאַלְיָת, אָז מִיטָּן' גְּרָעְסְטָעָן פְּלִיָּים פְּלִיָּגָט
לְזָרָר רִיסְעָן שִׁיטְלָעָךְ פּוֹן קָאָפָ אִין גָּאָ-
עָן בְּעָרָד. דָּאָם, וּוָסָם לְעַצְטָעָנָס אִין
שְׁטִילָן גְּעוֹוָרָעָן אַיְפָן קָאָמָס-פְּרָאָגָט
אִין בְּעַד אָוֹן שִׁיטְלָעָן, הָאָט דַעַר
רַעֲזִידְעָנָט זִיךְרָיְדִּיגָּט, שְׁתָאָמָט
עַרְפָּוֹן, וּוָסָם זִוְּתָמָטָעָן עַלְפִּיכְעָחָדָשִׁים אִין
לְזָרָר אַבְּיִסְעָל חֹלוֹה'יוֹאָטָע אָוֹן עָרָר וּוּעָט
לִיךְעַנְעָרְגִּישָׁא נְצָחָם טְהָונָן דְּעָרְצָוָן
לִיכְפָּחָ וּיְעָרָר וּוּעָט זִיךְרָעָפִיהָלָעָן.
יִי מִסְרָה פּוֹן גְּרָאָדָן'עָן אָוֹן לְאָכְמָאָן.
עַזְמָעָן שְׁרָקְעָרָט עָרָאָס נְקָמָה-אַקְטָמָן
אַוְיָקָ אַיִּםָן, וּוְיִי אַוְיָקָ זִיְיָן הָאָט
עַד בְּעַת אָנְאַפְּלָגְוּוּעָ אַבְּגָנְגָאָלָט דַי
בְּעַרְד אָוֹן דָּרְפָּוֹן נְעַמְתָּ זִיךְרָ זַיְעָר
שְׁנוֹהָא אֶזְ אַיִּיםָן.

ודער סוף פון דער אויספאָרשונָג גע.
בען טאָלעַרְיעָן די הַלבָּשָׁה-גּוֹרָה אָוֹן
אנְדֶּנֶרֶעֶן מאַכְּעָרִיקָעַס פֿון פֿרְזְּוּיְדְּעָנֶט
אייז נְעוּזָן אַזְּעַלְכָּעֶר, אָז עָר אַיז שְׁפָעַ.
אַבְּעָר אַיבְּעָרְגְּעַטְּרָאָגָעַן גַּעֲוָאָרָעַן קִין
אַזְּוִיטִישׁ, אַלְסָס פֿרְזְּוּיְדְּעָנֶט אַוִיךְ, אַבְּעָר
אַזְּוִינָן אַבְּסָעֵל אַזְּגְּרָאַדְּרָאַטְּעָר (מָאָגָן).
אַזְּכִיּוֹן 1864 ג. 1).

די קָאָצָן מַיוּזָּה שְׂפִיעָל צְוּוִישָׁעַן יָוָן
עַן אָוֹן פֿאַלְיִיצִי, אַמְּגָאָל שְׂטָאָרָקָעֶר אָוֹן
אַמְּגָאָל שְׂוֹאָכָעֶר האָט אָוֹוי גַּעֲרוּיְעָרֶת
אַדְּרוֹם צְוֹאָנְצִיגָּיְגִּי יָאָהָר אָוֹן עַס האָט זִיךְ
עַדְּכוֹטָעַן, אָז די קְלִיְידָנוֹגָס גּוֹרָה וּוּרְשָׁ
עַן זִיךְ אַלְיִין בְּטָלָה, אַבְּעָר אַין יָאָהָר
1871 האָט די צָאָרִישָׁע אַדְמִינִיסְטְּרָאַצְּיָעַ
וּוִידָעָר אַוְיפְּגָעָוָאָכָט פֿון אַיְהָר לְעַטְּפָרָג
אָוֹן צְנֻעָרְנִישׁ אַזְּנָהָם נְעַתְּהָן זִיךְ צָ
וּדְרִישָׁע בְּעָרָד אַיְן וּוּיְבָרִישָׁע שִׁיטָּה.
עַזְּרָן.

פֿאַלְיִיצִי האָט זִיךְ וּכְאַפְּטָט, אָז יָזִידִי.
שַׁעַרְיוֹעָן גַּאלְעָן זִיךְ וּוּיְתָעָר די קָעָפָ
אָוֹן די הָאָרָה, וּוּלְכָעָ זִיךְ טְרָאָגָעָן זְעַגְעָן
זִישָׁט זִיעָרָעַ, נָאָר פֿרְעָמָדָעַ, אָז זִיךְ
אַהֲרָאָגָעַן שִׁיטְּלָעָן אָוֹן אַגְּנִיעָס פֿעָרָאָרָה.
אַנְוָנָגָה האָט בעַשְׁתִּיםָט, אָז שִׁיטְּלָעָן
אַעֲצָעָן טְרָאָגָעָן יְעַנְעָ יְזִידִישָׁע פֿרְוֹיָעָן,
וּפְלִיכְבָּדָה אַהֲבָעָן חַהְבָּה וּהַחְבָּה פֿאָרָן.

"זען צום וווארט" און איהם באזיענט
הויך אויף פונקטעהן, און דער עולס —
אנשטאט צו שרייען: בראזוֹא בידער
האָט געריטשעט: בראנוֹא, מאסַס בענער...

ז' אונס נטש העדרון ז' אוֹתָן ז' צוֹהָן...
צווישען די בעניריסונגנэн האט איי-
ער ונעהט א טענה, פארוואס מען
האט אויפֿין יומ טוב פון בוק גיטש-
ערמאנט די שפאנישע רעוואַלְזִיעַ. א-
נווּיטעַר האט געלְיאַרְמַט, הַלְמַאי אַיִ-
ער האט געלְעַזּוּן אַמְאַנְגַּן: אַוְיֵף-
קבד אַבּוֹתָן, ז'ואָס סַאיִן רעַקְצִינְעַר,
קַאנְסַעְרוֹאַטְיוֹן אָוּן האט צוֹ טהוֹן מִיט-
אתִים. אַ דְּרִיכְעַר האט — — אַפְּבָר
זַאיִן נִישְׁתְּכָאֵיד אַס אַלְץ אַוְיסְצַ�-
עַכְנָעַן. דָּעַר צִיקְרַן, אָוּ דָעַר פִּיגְנָעַר
פָּאַרְזִיכָּעַר האט עַס אוֹיתָה אַ דִּיבְּלָאַמָּאַ.

טשעננטאכ אונער יודען, וועלכ אינ
שערערערערען זיך מיט באקס אונער הא
בענ בעהו ט פון באקס זונען געוע
איין קינא.

עיזיון-קריצניש פון דעם נישט-יודע
שען עולם. נאר בעט עס האט זיך בע
ויזען אויפין רינג דער באקסער בינדע
מייט זיין פרטנער, א הוייכער, שטאר
קער באקסער, האט זיך פון דער גאנ
לעריע געהערט א הוייכע שטימע, וואז
האט אויסגערוףען: אט איצט וועצ
קעטמפען דער יודיישער מאקט בעער
מייט זיין פרטנער קארנערא.

דער עולם האט שטארק אפלאידיר
אונן הארכיג געלאכט. דער סוף איי
געזען, או ביגדר האט דעם הוייכע

רֵי גָּוְדָה אַרְיֶת יְוֹדִישָׁנָדְךָ לְיִדְגָּבָג אַיִן טִישְׁעַבְסְּטָאַבָּאוֹ.

אודר די פיער נזקן ערם האבן ו' (ס').

הנִּזְבָּחַ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִזְבָּחַ בְּנֵי כָּל־עֲמָדָה

אין טשאנטשאָכָּה, דער דְּמַאלָּס
שווין קוֹלְטוּרָעֵל אֲסִימִילְגָּטָאַרְיִישָׁר שְׂתָאָדָּט
האט אַחֲבָש בִּיסְלָע יְודָעָן שְׂוִין פּוֹן
פְּרִיהָעָר זִיךְ גַּעֲלִיְּדִיט אַיְירָאַפְּפָאַיְש,
אַנְקָנְדָּעָרֶר נִישְׁטָאַרְיִיטָאַר שְׂתָאָדָּט
נָאָר אַרְיוֹסְנָעָקוּקָט אַוְיףְּ גַּעֲלַעֲגָנְהִית
צָו קָעָנָעָן אַיבְּעָרָזָהָן צָרָאָזְקִידְזָגָן.
דָּעָר טְשָׁעָנְטָאָכָּאָוּעָר קְהָהָה אִיזְנִישְׁט
אוֹיסְגָּעָקוּמָעָן צָו בַּעֲקָלְאָגָעָן זִיךְ פָּאָר
דָּעָר מָאָכָּט אַוְיפְּזָן בְּרוֹטָאַלְעָן אַנְוּעָנְדָּעָן
פְּנוּנָם הַפְּשָׁהָגְּנִיעָץ בַּיְּזִין עֲרַשְ׀יָה
נָעָן, מָצָר דָּעָר אַרְטִיכְגָּפָר פָּאַלְיִיצִי, וּזְיִזְרָעֵל
דָּאָס אִיזְנִישְׁטָאָלְעָן גַּעֲוָעָן אַנְדָּעָרְשָׁוָא אָונְן
טְשָׁעָנְטָאָכָּאָוּעָר יְודָעָן האָבָעָן נִישְׁט
וּוִיטְינָג גַּעֲהָאָט אַנְצָוּקָמָעָן צָו שְׁפִיצְלָעָךְ
פְּרִי פְּטוּר צָו וּוּרְעָן פּוֹן דָּעָר טְרָאָדִי
צִיאָנְעַלְמָרְטָאָכָּט, וּזְיִזְרָעֵל דָּאָס אִיזְנִישְׁט
דָּעָר פָּאָל אִין שְׁפָדְלָעָץ. דָּאָרָט האָט דִּי
פָּאַלְיִאָיִי אִין זָיְנָה 1846 אַבְּגָעָנְלָט דִּי
בָּעָרְד אָונְן פְּיוֹתָה בַּיְּזִין יְזִידְשָׁע
מַעְקָלָרָס. אִין שְׁטָאָדָט האָט זִיךְ גַּעַפְּשָׁע
מָאָכָּט אַבְּהָהָה אָונְן דִּי שְׁעַדְלָעְצָעָר
קְהָהָה האָט זִיךְ גַּעֲזָוָנְדָּעָן אָום אַינְעָרָן
מִינִיסְטָרִים מִיט אַנְגָּנְקָלְגָּאָע גַּעֲגָעָן
דָּעָר דָּאַזְנָגָעָר גַּעֲזָוָלְדָּתָהָט. אַנְ'אָוִיסְ-
פָּאָרְשָׁוָגָגָה האָט אַבְּפָרְד בַּעֲזִיזָעָן, אָז קִיְּן
שְׁוִם גַּעֲוָאָלְדָּטָהָט אִיזְנִישְׁט גַּעַשְׁעָהָן
וּוִילְיָה דָּאָס אַבְּגָאָלְעָן פּוֹן דִּי פִּיצְרָיְדָעָן
אִיזְנִישְׁטָהָן מִיט זִיגְעָר וּוּלְעָן. דִּי דָּאָ-
וִינְגָעָן יְודָעָן האָבָעָן גַּעֲוָאָלָט אַנְהָוִיבָעָן
זִיךְ אַיְירָאַפְּפָאַיְשָׁקְלִיְּדָעָן, אַבְּפָרְד מָוָאָ-
גַּעֲהָאָט פָּאָר דִּי פְּרוֹמָע יְזָדָעָן, אָז זִיךְ
וּוּלְעָן זִיךְ דָּוָס וּזְיִינְרָעְפָּרָה, וּוִילְיָה
דִּי פְּרוֹמְעָרָעָן יְודָעָן האָבָעָן פֻּרְלָאָגָנְט
פּוֹן אַלְעָמָעָן, אָז מִזְאָל גַּעַהָן אַוְיףְּ
קְרִבְנָהָה פָּאָר דָּעָר טְרָאָדִי אַנְעַלְמָר הַלְּ-
בְּשָׁה, עַוּונְטָבָעָל צָהָלָעָן דָּעָם, טִילְיָה
מַאְלָא אַבְּפָרְד דִּי פְּחוֹתָה, יְהָרְלִיכָּעָן אָבָ-
צָהָלָא אָונְן דָּוָקָא זִיךְ קְלָאָמָעָרָן אָן דִּי קָאָ-
פָּאָטָעָס אָונְן קְרִימְקָעָס אָונְן וּוּרְעָס חָטָט
אַנְדָּעָרְשָׁע גַּעֲטָרָאָכָּט, דָּעָם האָט מַעְן בַּיְּ-
אַפְּאַסְגָּעָר גַּעֲלַעֲגָנְהִית גַּעֲרוֹדְמַט, זִיךְ
אַוְנִפְּרָעָמְעַגְלִיכְבָּשָׁה האָבָעָן אַבְּפָרְד גַּעֲהָאָט
אַנְקָנְדָּעָרְט מִינְיָנוֹג דָּעְרוֹוּעָגָעָן אָונְן אָט

צ'אנגן זיינער
דראיבער האפט

טאקבי מיט זיין נישט-נארטמאלען דעבען
האט עד זורם געוווען צד דראטערווען פון
א גנבהה.
איידר א זונגרונאייסט קאו אמאָל אַז

פָּרָאַלְעַטָּאַרִישׁ עַנְדִּיגָּוֹגָגָן

מען שמוספט אַפְּילֵוּ וועגען אַנְ/איַנְ-

הַיְתָלְלִיכְעַן פְּרָאנְטִ פֿון דִּי סָאַצְיָאַלִיסְטִיּ-
שָׁע פָּאַרְטִיְעַן, וועגען פָּעָרָאַינִיגָּעָן דָּעַם
צְוִיְיטָעָן מִיטְעַן דָּרְטִיטָעָן אַינְטָרְנֶפְּצִיאָ-

נָאָל, דָּאָס אַיְוָ אַבְּדָר אַלְקָן צְקוֹנוֹנְפָּטָס.
מוֹזִיק, אַבְּדָר אָז דִּי סָאַצְיָאַלִיסְטִישׁ
פָּאַרְטִיְעַן אָוָן אַפְּילֵה דִּי יוֹדִישׁ פָּרָאָ
פָּעַטָּאַרִישׁ פָּאַרְטִיְעַן קָוְמָעָן צָו אַ גַּעַ-
וּוִיסְעָר פָּעַרְשָׁעַנְדִּיגָּוֹגָגָן, קָאָן דִּיעָנְעָן

פָּאַלְעַנְדָּעָר פָּאַקְטָ:

דָּרְיִי פָּאַלְעִיטִישׁ רִיכְטוֹנְגָּעָן הַאָפָעָן
אַנְגָּעָמְעָרְקַט פָּאַלְעַזְוֹנְגָּעָן פֿון זִיְעָרָע
גְּדוֹלִים: אַיְצָע וועגעַן בִּירָאָ-בִּידָשָׂאָן,
אַ צְוִיְיטָע — דִּי אַנְגָּבָהָעָנְגִיּוּן וּוּ-
גָּעָן "אַיְדָאָפָא אַיְן לִפְיכַּט פֿון דִּי
יַעֲטִינְגָּעָ גַּעַשְׁעַהָעַנְשִׁיעָן" אַיְן דָּעָר
"בָּגָנְדָ" — זִיְעָרָט אַ פָּאַלְעַזְוֹנָגָגָן פֿון
וּוִיקְמָאָר אַלְמָאָר וּוּסְטוּןָגָגָן פָּאַשְׁוּם.

די דריי פארלעזונגען זונגען נישט
אווי ווי אמאָל בעשיטים געווארען
אויף איינאנדעמעלבען טאגן (אַלעַט
מאָל, אָו טאמעד האט איין פֿאַרטִי
אַרְאַנוּשִׁירֶט אַ פֿאַרטִיּוֹנֶגֶר, האט די
צְוִוִּיתֵינוּ פֿאַרטִיּי בְּאַלְד טַלְעַגְרָאָפִיט
איין אַיהֲרֵ צ. ק. מען זאָל האַערְשִׁיקְעָן
אַ רְעַדְנוּעָר אויף דַּעַמּוֹעַלְבָּעָן טאגן אָוָן
דיַזְעַלְבָּעָ שְׂחָה, כְּדֵי דַּעַם גַּעֲנָעָר אַבָּ-
צְשֻׁוּאָכְעָן), נָאָר די פֿאַרטִיּוֹנֶגֶעֶן זַעַם
זַעַם בעשיטים געווארען יעדע אויף
אנְאַגְּדָרָן שבת. מָאָכְט וַיְךָ אַמְּשָׁה,
או די ערשות פֿאַרטִיּוֹגֶג קָאָן נִישְׁט
פֿאַרְקּוּמָן איין ערשותען טְרָמְמִין אָוָן זַי
ווערט אַבְגַּעַלְבָּגָט אוּפִין אַנְדָּרָן שבת.

